

**UDSKRIFT AF DOMBOGEN
FOR
GRØNLANDS LANDSRET**

D O M

afsagt af Grønlands Landsret den 6. februar 2025 i ankesag

Sagl.nr. K 231/24

Anklagemyndigheden

mod

T

Født den [...] 1986

Advokat Naja Joelsen

Sermersooq Kredsret afsagde dom i 1. instans den 12. september 2024 (kredsrettens sagl.nr. KS-SER-708/2024).

Påstande

Anklagemyndigheden har påstået dommen ændret, T idømmes behandling på grønlandsk psykiatrisk hospital eller under tilsyn deraf samt under udskrivning tillige under tilsyn af Kriminalforsorgen, der i samråd med den behandlende læge skal være bemyndiget til at træffe bestemmelse om indlæggelse eller genindlæggelse på hospital, og således at der under udskrivning skal gælde følgende vilkår:

- at han skal tage ophold i dertil egnet hjem, herunder privat eller institution, og
- at han skal underkaste sig en lægelig godkendt afvænningsbehandling mod misbrug af alkohol og hash efter Kriminalforsorgens bestemmelsen.

T har ikke haft bemærkninger til den ændrede formulering af dommens konklusion, men har nedlagt påstand om frifindelse for den del af påstanden, der vedrører fastsættelse af vilkår.

Doms mænd

Sagen har været behandlet med domsmænd.

Personlige forhold

T har om sine personlige forhold forklaret bl.a., at han måske drikker en gang om måneden

Landsrettens begrundelse og resultat

Landsretten finder i overensstemmelse med anklagemyndighedens påstand, at dommens konklusion skal formuleres som påstået af anklagemyndigheden, jf. herved også landsrettens dom i sagen K 134/24.

Efter oplysningerne om tiltaltes personlige forhold, herunder at han sandsynligvis var påvirket af alkohol i forbindelse med sagens forhold, finder landsretten i overensstemmelse med anbefalingen i erklæringen af 30. januar 2024, at der skal knyttes vilkår til foranstaltningen som påstået af anklagemyndigheden.

Landsretten ændrer derfor dommen i overensstemmelse hermed.

THI KENDES F O R R E T:

Kredsrettens dom ændres, således at T idømmes behandling på grønlandsk psykiatrisk hospital eller under tilsyn deraf samt under udskrivning tillige under tilsyn af Kriminalforsorgen, der i samråd med den behandlende læge skal være bemyndiget til at træffe bestemmelse om indlæggelse eller genindlæggelse på hospital.

Under udskrivning skal gælde følgende vilkår:

- at T skal tage ophold i dertil egnet hjem, herunder privat eller institution, og
- at han skal underkaste sig en lægelig godkendt afvænningsbehandling mod misbrug af alkohol og hash efter Kriminalforsorgens bestemmelsen.

Der fastsættes ingen længstetid for foranstaltningen.

Statskassen betaler sagens omkostninger.

Ole Græsbøll Olesen

Udskrift af dombogen**D O M**

afsagt af Sermersooq kredsret den 12. september 2024

Politiets nr. 5516-97321-00007-22

Anklagemyndigheden

mod

T

cpr-nummer [...] 1986

Denne sag er behandlet som tilståelsessag.

Retsmødebegæring er modtaget den 12. april 2024.

T er tiltalt for overtrædelse af:

Forhold 1

J.nr.. 5516-97321-00007-22

Kriminallovens 65, stk. 1 - brandstiftelse.

ved den 3. juli 2022 ca. kl. 18.00, at have sat ild til ejendommen beliggende Akitterni B- [...], i Tasiilaq, der tilhører F, idet han satte ild til et tørrestativ, som stod ved husets udvendige trappe, hvilket forårsagede skader på ejendommen.

Forhold 2

J.nr. 5516-97321-00008-23

Kriminallovens 65, stk. 1 - brandstiftelse.

ved den 5. juli 2023 ca. kl. 16.40, at have sat ild til ejendommen beliggende Akitterni B- [...], i Tasiilaq, der tilhører F, idet han satte ild til en sofa i stuen, hvilket forårsagede skader på ejendommen.

Påstande

Anklagemyndigheden har fremsat påstand om:

Dom til behandling på grønlandsk psykiatrisk hospital eller under tilsyn deraf, samt under udskrivning tillige under tilsyn af Kriminalforsorgen, der i samråd med den behandlende læge skal være bemyndiget til at træffe bestemmelse om indlæggelse eller genindlæggelse i hospital. For foranstaltningen fastsættes ingen længstetid, jf. kriminallovens 158, stk.

2.

Anklagemyndigheden tager endvidere på vegne af F forbehold for påstand om erstatning.

T har erkendt sig skyldig.

Forsvareren og tiltalte tager bekræftende til genmæle for anklagemyndighedens påstand.

Sagens oplysninger Forklaringer

Tiltalte har afgivet forklaring den 12. september 2024.

Dokumenter

Overlæge i psykiatrisk afdelingen i den Grønlandske sundhedsvæsen X1 har i erklæring af 30. januar 2024 konkluderet, at patienten er sindssyg, idet han lider af paranoid skizofreni med tilbagevendende psykotiske symptomer som tankestyringsoplevelser og hallucinationer. Tilstanden forstyrrer på en gennemgribende måde hans virkelighedsopfattelse og virkelighedstilpasning, og påvirker således hans oplevelser og adfærd. Denne tilstand har foreligget i 15 år, således var patienten sindssyg også på gerningstidspunkterne. Rigtig nok kan en ustabil kærlighedsrelation og sandsynligvis også alkohol have bidraget til gerningerne, og det virker ikke som om de er udløste af hallucinationer eller åbenlyse vrangforestillinger; men de fremstår alligevel så svært forståelige og næppe hensigtsmæssige, at det indgiver mistanke om psykotisk genese. Således er patienten omfattet af kriminallovens § 156, stk. 1.

Hvad angår den mest formålstjenlige foranstaltning for at forebygge yderligere lovovertrædelser er brandstiftelse en potentielt personfarlig forbrydelse, men på den anden side fremstår gerningerne som nævnt som psykotisk betingede, hvorfor de behandlingsmæssige hensyn træder i forgrunden. Patienten indgår allerede frivilligt i et ambulat behandlingsforløb og har vist sig motiveret for det, men at der er to sigtelser kan tyde på en vis risiko for recidiv i ligeartet kriminalitet. Således bør der være mulighed for indlæggelse.

Som mest formålstjenlig foranstaltning, for at forebygge yderligere lovovertrædelser, anbefales derfor behandling på grønlandsk psykiatrisk hospital eller under tilsyn deraf, samt under udskrivning tillige under tilsyn af Kriminalforsorgen, der i samråd med den behandlende læge skal være bemyndiget at træffe bestemmelse om indlæggelse eller genindlæggelse i hospital.

Sandsynligvis var patienten påvirket af alkohol ved lovovertrædelserne.

Rigtig nok vurderede politiet at han var ædru lige efter brandstiftelsen i 2022, men patienten har efterfølgende oplyst at han var beruset ved begge gerninger. Dette kan indikere at alkohol er en væsentlig risikofaktor for recidiv i ligeartet kriminalitet, selv om der ikke er et egentligt

misbrug. Under udskrivning bør man derfor overveje vilkår om at patienten skal underkaste sig lægeligt godkendt behandling mod misbrug af rusmidler efter Kriminalforsorgens nærmere bestemmelser.

Kriminalforsorgen har i personundersøgelse af den 18. marts 2024 oplyst, at Kriminalforsorgen skal hermed meddele, at Kriminalforsorgen er enig med Overlæge X1 Psykiatrisk Overlæge, om nedlæggelse påstand om: Behandling på grønlandsk psykiatrisk hospital eller tilsyn deraf, samt under udskrivning tillige under tilsyn af Kriminalforsorgen, der i samråd med *den* behandlende overlæge skal være bemyndige til at træffe bestemmelse om genindlæggelse i hospital. Under udskrivning skal følgende vilkår:

- Tage ophold i dertil egnet hjem, herunder privat eller institution,
- Vilkår om underkaste sig en lægelig godkendt afvænningsbehandling mod misbrug af alkohol og hash efter Kriminalforsorgens bestemmelser.

Rettens begrundelse og afgørelse

Tiltalte har i begge forhold uden forbehold erkendt sig skyldig. Tilståelsen støttes af oplysninger, der i øvrigt foreligger. Det er derfor bevist, at tiltalte er skyldig.

I denne sag finder retten, at der ved valget af foranstaltning navnlig skal lægges vægt på, at tiltalte er efter oplysningerne er omfattet af kriminallovens § 156 stk. 1. At tiltalte/patienten er sindssyg, idet han lider af paranoid skizofreni med tilbagevendende psykotiske symptomer som tankestyringsoplevelser og hallucinationer, hvorfor der anbefales behandling på grønlandsk psykiatrisk hospital eller under tilsyn deraf, samt under udskrivning tillige under tilsyn af Kriminalforsorgen, der i samråd med den behandlende læge skal være bemyndiget at træffe bestemmelse om indlæggelse eller genindlæggelse i hospital.

Tiltalte er ligeledes enig i anklagemyndighedens påstand.

Foranstaltningen fastsættes derfor efter kriminallovens § 156, og § 65, stk. 1 derfor som en særlig foranstaltning overfor psykisk syge lovovertrædere, jf. kriminallovens § 156.

Retten har efter oplysningerne lagt til grund, at tiltalte opfylder de lægelige betingelser, og at det for at forebygge nye lovovertrædelser er nødvendigt at anvende denne foranstaltning. Retten følger derfor anklagemyndighedens påstand om en behandlingsdom som fastsat nedenfor.

Der fastsættes ikke nogen længstetid for foranstaltningen, jf. kriminallovens § 158, stk. 2. Efter retsplejelovens § 480, stk. 1 betaler statskassen sagens omkostninger.

Thi kendes for ret:

T idømmes behandling på psykiatrisk hospital i Grønland eller under tilsyn deraf, således at den behandlende læge skal være bemyndiget til efter nærmere aftale med overlægen ved psykiatrisk afdeling på Dronning Ingrid's Hospital i Nuuk og kriminalforsorgen at træffe bestemmelse om udskrivning via psykiatrisk afdeling på Dronning Ingrid's Hospital, samt under udskrivning tillige under tilsyn af kriminalforsorgen. Den behandlende læge skal endvidere i samråd med kriminalforsorgen være bemyndiget til at træffe bestemmelse om genindlæggelse på hospital i Grønland. For foranstaltningen fastsættes ingen længstetid.

Statskassen skal betale sagens omkostninger.

Virna Kromann

Udskrift af retsbogen

Den 12. september 2024 kl. 09.00 holdt Sermersooq Kredsret offentligt retsmøde i retsbygningen

Kredsdommer Virna Kromann behandlede sagen.

[...] og [...] var domsmænd. [...] var tolk.

Reglerne i retsplejelovens § 42 og § 52, stk. 2 er overholdt.

Rettens nr. 708/2024

Politiets nr. 5516-97321-00007-22

Anklagemyndigheden

mod

T

cpr-nummer [...] 1986

[...]

T forklarede på dansk blandt andet, at jeg kan huske jeg var sur og kan ikke overtale min kæreste fra at drikke, hun drak flere gange om ugen og vi har et stramt budget, så jeg gjorde det, men jeg har svært ved at huske det hele. Jeg husker en smule at der var ildebrand. Jeg havde skrevet rimelig meget til min kæreste, at hun skulle holde op med at drikke. Branden opstod ved trappen der var noget tøj der brændte, jeg var rimelig sur og husker ikke hvorfor jeg brændte det, det var mig der startede branden. Jeg brugte ikke noget brandfarligt, jeg vidste godt at det kunne brændes.

Forhold 2.

Husker ikke om jeg talte eller skrev til min kæreste, dengang var det vist at hun skulle flytte ud, eller holde op med at drikke, det kan jeg ikke huske, men jeg var meget sur. Det var en sofa jeg tændte ild til. Så tog jeg ud af huset og løb ind til min kæreste, jeg tænkte ellers om jeg skulle lukke døren til lejligheden, men jeg løb bare ud. Sofaen stod til venstre hjørne i stuen. Jeg havde også forsøgt at få hjælp fra psykiateren og kontaktet dem, da jeg havde problemer med mine tanker.

[...]

Sagen sluttet.

Retten hævet kl. 09.40

Virna Kromann